

Seletuskiri

I Sissejuhatus

Käskkirjaga muudetakse siseministri 19. septembri 2023. a käskkirja nr 1-3/107 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 2.2 „Integratsioonimeetmete tõhustamine kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks kaasamiseks ning aktiivseks osalemiseks vastuvõtvast ühiskonnas“ toetuse andmise tingimused“. Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi nõunik Martin Eber (martin.eber@siseministeerium.ee) koostöös asjaomaste partneritega.

II Käskkirja sisu

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (edaspidi *AMIF*), meetme nr 2.2 ühe, elluviija Integratsiooni Sihtasutuse (edaspidi *INSA*), palvel¹ täiendame projekti „Kohanemisprogrammi kohanemiskoolitused rahvusvahelise kaitse saajatele“ pealkirja sama projekti ja projekti „Eesti keele kursused rahvusvahelise kaitse saajatele“ sisu, lisades nendele vahehindamise tegevused. Vahehindamise eesmärgiks on hinnata keeleõppe rakendamist, sh ka jätkusuutlikkust, ligipääsetavust jms, kohanemiskoolituste ja materjalide aja- ja asjakohasust ning tehakse vajaduspõhised muudatused koolitustes ja materjalides toetamaks rahvusvahelise kaitse saajate iseseisvat toimetulekut. Arvesse võetakse materjalide koostöös soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetega ning erivajadustega inimestele nende vajadustega arvestavate keelekursuste ja materjalide olemasolu.

Eemaldame viite kohanemisprogrammi määruse lisale 7, kuna lisade loetelu võib muutuda.

Täpsustame projekti „Infoplatvormide ja digiteenuste arendamine“ eesmärgi all spetsialistide ringi, kelle kompetentsi on vaja tõsta avalike teenuste kasutamist toetavate digiplatvormide ja -teenuste uuendamisel.

Viime projektide väljund- ja tulemusnäitajad kooskõlla AMIFI rakenduskava versiooniga 2.0.² ja täpsustame näitajate selgitavat teavet.

Suurendame projektide „Eesti keele kursused rahvusvahelise kaitse saajatele“ ja „Kohanemisprogrammi kohanemiskoolitused rahvusvahelise kaitse saajatele“ eelarvet ja seega toetuse andmise tingimuste käskkirja kogueelarvet. Suurenemine toimub vastavalt Siseministeeriumi ja Kultuuriministeeriumi kokkuleppele³ tegevuse „Kultuuri- ja spordiprogramm kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse saajatele“ ärajätmise arvelt ja vastavalt AMIFI rahastamiskavale.

Lisame paindlikkust elluviijatele maksetaotluste esitamise tihedusel.

Täpsustame, et SiM-il on õigus pikendada makse aluseks olevate dokumentide menetlusaega, kui esitatud dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet.

Toome eraldi välja Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite

¹ INSA 24. novembri 2025. a kiri nr 6.3-1/2025/136-5 Siseministeeriumile

² Vt <https://siseministeerium.ee/amif21-27>

³ Kultuuriministeeriumi 19. septembri 2024. a vastuskiri nr 13-7/1-2

andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-is 33 võimaluse makse menetlemise peatamiseks kulude osas, mille abikõlblikkuses ei ole võimalik toodud alustel veenduda.

Täpsustame, et elluviija esitab maksete prognoosi dokumendihaldussüsteemi kaudu.

Lühendame projektide lõpparuande esitamise tähtaega. Kuna elluviijale saab toetust välja maksta kuni 31. märtsini 2030. a ja lõppmakse tehakse pärast lõpparuande kinnitamist, on SiMil vaja piisavalt aega, et veenduda tegevuste tulemuslikkuses ja tehtud kulude abikõlblikkuses.

Täpsustame projekti aruande puuduste kõrvaldamiseks antavat tähtaega.

Täpsustame, et elluviija esitab TATi muutmise taotluse dokumendihaldussüsteemi kaudu.

Täpsustame toetuse summa suurenemise aluseid.

III Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega. Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147.

IV Käskkirja mõju

Eelnõuga tehtavad muudatused tuginevad projekti elluviimise käigus selgunud vajadustel ja välja kujunenud toimeviisidel ning võimaldavad seeläbi seatud eesmärkide saavutamist tõhusal viisil, jäädes seejuures kavandatud ajaraami piiresse. Eelarve suurenemine tuleb tegevuse „Kultuuri- ja spordiprogramm kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse saajatele“ ärajätmise arvelt.

Pettuseriski ja topeltfinantseerimise risk on madal: rakendatakse hinnatavale meetmele sarnase sisuga EL ja siseriiklike toetusmeetmeid, kuid elluviijateks on riigiasutus ja riigi sihtasutus ning nende raamatupidamine toimub tsentraalselt (Riigi Tugiteenuste Keskuses). Elluviijatel on tagatud asutusesisesed täiendavad kontrollid kulude jaotamise osas.

V Käskkirja rakendamine

Käskkiri jõustub alates 1. oktoobrist 2025.

VI Käskkirja kooskõlastamine

Käskkirja eelnõu edastatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Kliimaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile.